

VORM

LIJN

CARIBBEAN MERCANTILE BANK N.V.

Nassastraat 53

Telefoon 3118

FOR ALL YOUR BANKING TRANSACTIONS
ATTRACTIVE CURRENT SAVINGS ACCOUNTS
AND ALL TYPES OF TIME DEPOSITS

De beste aankoop is de Economische Klasse-auto

FIAT

Voornaamste punten, die in overweging genomen moeten worden:

- Een jaar garantie tegen blik en technische schade.
- Twee gratis service-beurten.
- Speciale offerte CASH - geen trade-in.
- Levering in Holland, indien gewenst.
- Uitgebreide voorraad onderdelen.

Voor verdere inlichtingen, bezoek Uw betrouwbare Fiat dealers, waar organisatie, materiaal en iedereen altijd tot Uw dienst zijn :

VIANA AUTO SUPPLY CO., INC.
San Nicolas — Tel. 5120 - 5121

NATIONAL MOTORS
Dakota — Tel. 1505 - 3027

CEMPRO N.V. / TECHNICA ANTILIANA N.V.

■
B. F. GOODRICH AUTOBANDEN EN ACCU'S
KANTOORBENODIGDHEDEN
GEREEDSCHAPPEN
■

L. G. Smithboulevard 124

Tel. 2444 - 2861

REDACTIE	
hoofdredacteur	J. F. J. VAN STEEN
leden	H. HELSEN - V.W.O.-HAVO - Tanki Leendert 170 A H. J. MULDER - MAVO - Tanki Leendert 194 B MEVR. T. VAN STEEN-JANSEN - N.O. - Rooi Santo 25 C. BRUCE - B.O. - Weg Kustbatterij 1, Tel. 5941 O. UYEN - B.O. - Sabana Basora 16 E
redactieadres	Rooi Santo 25
hoofdbestuur	
V.L.A.	
voorzitter	P. E. CROES - Emmastraat 40, Tel. 1790
secretaris	Drs. A. F. VOGELZANG - Bilderdijkstraat 5, Tel. 1436
penningmeester	B. COFFIE - Costa Ricastraat 6, Tel. 1890
leden	J. M. REMMÉ - V.O. - Tanki Flip 48 A, Tel. 2179 T. VAN STEEN-JANSEN - Rooi Santo 25 D. CARDOZE - Bontemantelstraat 7 N. SCHWENGLE - Savaneta 256, Tel. 7236 H. G. OPLAAT - Beatrixstraat 20, Tel. 1217 E. PENGEL - Fahrenheitstraat 1 (contact met redactie)
bestuursadres	P.O.B. 582, Oranjestad
INHOUD	Redactie, hoofdbestuur, inhoud
	Van de redactie
	Mededelingen van het hoofdbestuur
	Van de sekties: N.O.-sektie
H. B. Dorsman	Het beroepsonderwijs voor jongens
H. Heidenrijk	Wetenswaardigheden over de vernieuwing van het reken- onderwijs
Frère Arnold	Boekbespreking: English Fast
	Ingezonden stuk, Hebt u ook . . .

Niets uit dit blad mag worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur of de auteur.

Van de Redactie

Op de eerste plaats wil ik graag onze lezers mijn excuses aanbieden voor het laat verschijnen van het vorige nummer en tevens voor de hier en daar slechte opmaak, waardoor met name de artikelen van Mr. Schrage en de heer Mulder wat verminkt werden.

Een en ander vond zijn oorzaak in het feit dat de drukkerij overbelast was i.v.m. de vele verkiezingspamfletten.

Voor dit schooljaar wordt dit het laatste nummer. Wij nemen hierin dan ook afscheid van de collega's die ons gaan verlaten. Voor hen die blijven, hopen wij de eerste schooldag, dus 1 augustus, het volgend nummer klaar te hebben. Wij zijn n.l. gebonden aan 10 nummers per jaar en willen U niet graag drie maanden achtereen naar uw blad laten smachten, zodoende.

Rest mij tenslotte nog de vertrekkende collega's goede reis en veel succes in de toekomst toe te wensen en alle andere collega's een zeer prettige vakantie.

(Denkt u er om u te melden bij de contactpersoon van uw eventuele nieuwe school het volgend schooljaar. U mocht eens een blad missen).

Kopy voor het volgend nummer vóór 25 juni inleveren bij de redactie.

Hoofredacteur ■

Van het Hoofdbestuur

1. Naar aanleiding van geruchten die de ronde deden als zou de **oude hoofdakte** in Nederland niet meer erkend worden, kan het hoofdbestuur mededelen, na contact opgenomen te hebben met de heer P. T. M. Sprockel, dat dit niet zo is. De oude hoofdakte wordt nog steeds erkend, men kan dus braaf blijven studeren.

2. **Ons nieuwe bestuur** ziet er op het ogenblik als volgt uit:

Voorzitter:	P. E. Croes, Emmastraat 40, tel. 1790
Secretaris:	Drs. A. F. Vogelzang, Bilderdijkstr. 5, tel. 1436
Penningmeester:	B. C. Coffie, Costa Ricastraat 6, tel. 1890
2e secretaresse:	Mej. J. M. Remmé, Tanki Flip 48a, tel. 2179
2e penningmeester:	H. Oplaat, Beatrixstraat 20, tel. 1217
Leden:	D. E. Cardoze, Bontemantelstraat 7 Mevr. T. van Steen, Rooi Santo 25 Mej. N. Schwengle, Savaneta 256, tel. 7236 Mej. E. Pengel, Fahrenheitstraat 1

3. **Contributie:**

Oproep aan de contactpersonen de contributie zo gauw mogelijk op te halen. Penningmeesters van de verschillende sekties houden 10% van de totale contributie binnen en storten de rest op de hoofdrekening van de VLA bij de Banco Popular.

4. Het hoofdbestuur stuurde weer een **brief naar het R.K. schoolbestuur en het B.C.** om hen te herinneren aan onze brief i.v.m. de advertentie voor sollicitanten die hier geplaatst zou worden. Hierbij werd ook opgemerkt dat aan onze vorige oproep nog steeds geen gehoor is gegeven. Dit dient toch echter te gebeuren. Hiervoor werd „Vorm” aanbevolen.
5. Op 27 april j.l. vond er in de Continental Room van het Coral Strand Hotel een **briefing** plaats **voor de leden van de eilandsraad**. Slechts een zeer klein aantal leden kon aanwezig zijn, terwijl er één zich verontschuldigde. De bedoeling van deze briefing was, de heren eilandsraadsleden op de hoogte te brengen van de situatie inzake de overurenregeling en de regeling voor toelage van correctoren en adjunct-directeuren.
Voor beide regelingen is ons indertijd een terugwerkende kracht tot 16 augustus 1969 toegezegd. Deze toezegging is nu door het bestuurscollege ingetrokken en vastgesteld op 1 augustus 1970 (vanaf deze datum wordt het nieuwe overurentarief betaald). Het door het bestuurscollege gebruikte argument om zich niet aan deze toezegging te houden — de financiële gevolgen — kan beslist niet geaccepteerd worden door het bestuur. Het is bovendien voor ons niet te begrijpen.
De overuren worden immers gemaakt ter compensatie van het tekort aan leerkrachten, en de financiën om deze leerkrachten te betalen dienen altijd aanwezig te zijn. De kosten voor het eilandgebied zullen veel hoger zijn wanneer het tekort volkomen weggewerkt zal zijn.
De aanwezige eilandsraadsleden waren het met ons eens dat men zich aan een eenmaal gegeven toezegging moest houden. De meerderheid wilde eerst de tegenpartij horen, maar beloofde deze zaak de volledige aandacht te zullen geven.

Van de Sekties

N.O. Sektie

In enkele vergaderingen van de VLA met het Departement van Onderwijs is getracht op de Antillen een applicatiecursus voor leraren aan de MTS te verwezenlijken. Dit om de opleiding van de leraren en dus de opleiding van de leerlingen aan de MTS gelijkwaardig te houden aan de opleiding in Nederland.

Door de heer Arends, die de nieuwe lerarenopleiding op de Antillen gaat verzorgen, is meegedeeld dat indien men erkenning in Nederland van deze applicatiecursus wil hebben, men aan dezelfde eisen als daar gesteld moet voldoen.

In een klein gebied met 2 MTS-en is het zeer moeilijk om een aantal van 10 of 12 leerkrachten te vinden die aan de nederlandse eisen kunnen voldoen i.v.m. diensttijd aan de MTS. Het aantal van 10 of 12 cursisten is nl. het minimum dat het Departement wenst om een cursus te starten. Wij kunnen voorlopig niet voldoen aan deze eisen en krijgen dus (nog) geen applicatiecursus.

Wel houden wij contact met het Departement, zodat wij weer om een cursus zullen vragen indien de omstandigheden dit nodig maken. Het ligt in de bedoeling van het Departement om wel schakelcursussen in te stellen.

Deze zullen opleiden tot N IIIb, N IVb, N Vb, als vervolg op N III, N IV, N V. Gewenste vooropleiding: praktijk en theorie-akte.

Vermoedelijke duur van de opleiding: 2 jaar, 10 lessen per week. Deze cursussen zullen nog nader belicht worden i.v.m. het lesprogramma dat nu nog niet bekend is.

In het komende schooljaar zal volgens de heer Arends op Aruba een cursus Pedagogisch Getuigschrift voor de leraren met MTS-opleiding gegeven worden. Misschien kan hieraan een cursus Pedagogisch Getuigschrift voor N-akte en HTS-er „bij voldoende deelname” gekoppeld worden.

De akte L.O.-handenarbeid komt niet voor schaalverhoging in aanmerking aangezien de opleiding minder is dan de akte Nht en de inspekteur van het technisch onderwijs de opleiding voor Nht niet in de wielen wil rijden (maar de opleiding voor Nht is er niet op de Antillen).

Sportontmoeting Tankers-Cruisers

Met volleybalwedstrijden op de speelplaats van het Tarcisiuscollege werd op maandag 27 april j.l. de — jaarlijkse? — sportontmoeting Tankers-Cruisers geopend.

Bij de heren-A hadden de Cruisers na de eerste game een 1—0 voorsprong. Wat niemand verwachtte, gebeurde. Met goed spel en harde „smashes” werden de Cruisers van de baan geveegd. Eindstand 2—1 voor de Tankers.

Bij de heren-B hadden de Tankers weinig moeite met het Cruiserszestel. Eindstand 2—0.

De dames Cruissters lieten prachtig spel zien resulterend in een welverdiende 3—0 zege.

Dinsdagavond domineerden de Tankers in dubbele zin in het Centro Educativo. Na een aanvankelijke voorsprong van 11—9 van de Cruisers werd de eindstand 21—19 in het voordeel van de Tankers.

De aanvankelijke voorsprong van de Cruisers was — weer — vooral te danken aan de dames, die zeer goed in vorm waren.

Administratie Service Centrum Aruba.

**OOK UW VERZEKERINGSADVISEUR
Bent u wel maxi verzekerd ???**

Wij zullen u graag tegen mini tarief
maxi verzekeren.

Voor alle inlichtingen en offertes : **TEL. 2720**

Na twee dagen reeds een voorsprong van 3—1 voor de Tankers.
Woensdag: Softball.

Voor de Tankers stond R. Tjin Kam Jet in de pitcherbox, voor de Cruisers E. Rozenstand.

Reeds in de eerste inning namen de Tankers een veilige voorsprong met 8—0. De Cruisers lieten het er niet bij zitten en maakten er 8—6 van. Er kwam daarna geen verandering meer in de score.

Winnende werper werd R. Tjin Kam Jet. Verliezer E. Rozenstand.

Weer een punt erbij voor de Tankers 4—1.

Donderdag: Tennis op de banen van de Eagle-club. Er werden 7 wedstrijden gespeeld:

Tankers	Cruisers	
1. F. Maduro	D. Kock	0—2
2. Le Noble	Meenhorst	0—2
3. Runderkamp/de Groot	Emerencia/Wong	1—2
4. Koolman/Denz	Tournier/Anthony	0—2
5. Ruytenbeek/Kunst	Loor/Pietersen	2—1
6. Escalona	Zurlohe	2—0
7. Spruijt	Paul	2—0

Eindstand: Tankers 4 Cruisers 3.

Ook hier dus een overwinning voor de Tankers 5—1.

Dezelfde avond vond op de Caribe-banen het treffen tussen de twee basketbalteams plaats.

Bij de pauze hadden de Tankers een voorsprong van 17—9. De Cruisers aanhang had al alle hoop op een overwinning laten varen, maar de tweede helft bracht verandering. Keer op keer scoorden de Cruisers, zodat de eindstand 33—22 werd in het voordeel van de Cruisers.

De dameswedstrijd vond geen doorgang aangezien de Tankers geen team hadden kunnen samenstellen.

Stand 6—3 in het voordeel van de Tankers.

Zaterdag 1 mei: Voetballen in het Lago Sportpark.

Na met 5—2 te hebben voorgestaan moesten de Cruisers met man en macht werken om hun voorsprong te behouden. De Tankers bleven aanvallen en slaagden erin nog twee doelpunten te maken. Eindstand 5—4 voor de Cruisers.

De sportontmoeting 1971 eindigde in een 6—4 overwinning voor de Tankers.

Vanaf deze plaats een oprecht PABIEN.

B. Coffie ■

Naast de al zo bekende **AUSTIN** brengt **V. D. REE**

nu ook de

M.G.B. in Sport
of G.T. naar keuze

Weer zo'n prima produkt van British Leyland

Het beroepsonderwijs voor jongens

Nationen, die eine technische Industrie erzeugt haben, müssen typische "Lernvölker" werden.
Eduard Spranger

In onze samenleving heeft het onderwijs de taak, voor het kind een brug te slaan tussen het gezin en de maatschappij, waaraan het als volwassene zal meebouwen.

Bij het beroepsonderwijs zal die structuur gekozen moeten worden, die onontkoombaar voortgevloeid is uit de op de Antillen bestaande gezins, maatschappelijke, economische en bedrijfsstructuren.

Hiermede wil ik aantonen dat het beroepsonderwijs op de Antillen absoluut geen evenbeeld kan zijn van het Nederlandse Nijverheids onderwijs, hoewel van de leerkrachten wel dezelfde bevoegdheid verlangd wordt.

En als er één vorm van onderwijs is, die reeds nu bezig is haar strikt lokaal karakter te tonen, dan is het beroepsonderwijs op Aruba. Zijdelings zij opgemerkt dat het ETAO een onderwijsvorm is die volkomen past in onze sub-cultuur.

Het brugjaar

Hoe gaarne zouden we dit brugjaar parallel willen trekken met de ETAO en MAVO-scholen, opdat juist gedurende dit kritieke jaar, het jaar van de observatie, we zouden kunnen proberen "the right pupil, in the right school" te krijgen.

We hebben, helaas, dit grote voordeel moeten prijsgeven ten behoeve van de economische (?) en bedrijfsstructuren op de Antillen, waardoor we voor het feit kwamen te staan, dat voor ruim 70% der schoolverlaters, de technische school **eind**onderwijs is, en het technische aspect reeds in het brugjaar moet prevaleren.

Het brugjaar kent dus niet de mogelijkheid over te schakelen vanuit het ETAO of MAVO. Gelukkig nog wel vanuit en naar het „Eenvoudig Technisch Onderwijs", een naam, die inmiddels gelukkig verouderd geworden is. (We wisten niet precies waar de klemtoon moest liggen). Binnen ons brugjaar kennen we buiten de vakdifferentiaties (Metaalbewerking en Houtbewerking) ook de intelligentiedifferentiatie.

De Wit Stores N.V. - Aruba

**Agenten voor: SAMSOM ONDERWIJS N.V.,
VANO HANDENARBEID
LEIDSE TEXTIEL CENTRALE**

Alles voor alle scholen !

L. G. Smith Boulevard 110 - Oranjestad - Aruba - Tel. 3500

In deze eerste klas kunnen leerlingen die geen zesde klas doorlopen hebben en minstens veertien jaar oud zijn, apart in een z.g. P-stroom worden opgenomen. Organisatorisch behoort deze klas gewoon bij de Lager Technische School. Zo had de Technische School te Sint Nicolaas dit cursusjaar een P-stroom klas, terwijl de Pres. J. F. Kennedyschool in samenwerking met de Technische School Tarabana haar P-stroomleerlingen op Tarabana indeelde.

Uitwisseling van leerlingen blijft dus gedurende dit Brugjaar binnen het technisch onderwijs wel mogelijk.

Duidelijk zij dus gesteld, dat de keuze, die de jongens (meisjes) moeten doen, wanneer ze naar de Technische school komen, reeds inleidende beroepskeuze is, aangezien het brugjaar reeds „technisch” is.

De tweede klassen

„We leren voor het leven,
niet voor de school” Seneca

Hier kent het technisch onderwijs reeds een ruime differentiatie-mogelijkheid naar **begaafdheid** en naar **belangstelling**.

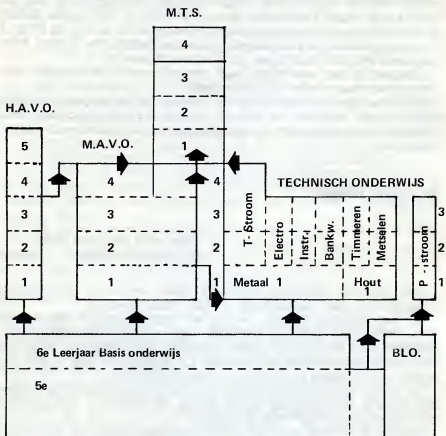
Na het brugjaar kunnen we de leerlingen, waarvan we kunnen verwachten, dat ze in de toekomst naar de M.T.S. kunnen, in een geselecteerde klas zetten. Daar tegenover staat de groep leerlingen die hoogstwaarschijnlijk het normale L.T.S.-program (wat is een normaal L.T.S.-program eigenlijk?) niet kunnen volgen.

De eerste groep behoort tot de z.g. T-stroom, met een overwegend theoretische opleiding, de tweede groep, de P-stroom, met een leerplan, dat meer op de praktijk is gericht.

Uitgaande van de stelling: „Ieder kind heeft recht op onderwijs”, kan de Technische School een heel brede laag van leerlingen bevatten. Echter, open blijft de vraag: „Voor welk kind moeten we het schaars geworden aantal leerkrachten optimaal gebruiken?”

Enerzijds ons gevoel, ons ten volle te willen inzetten voor alle kinderen. Anderzijds het nuchtere verstand, dat ons aangeeft op wie de maatschappij rust. Wie de steunpilaren zijn van de maatschappelijke welvaart. Wie de bedrijven leiden en in stand houden. Wie de verantwoording dragen voor de sociale zekerheden. Dank zij het inzicht en technisch kunnen van de vaklieden met de „gouden handjes” zijn we op dit geïndustrialiseerd eiland in staat een zekere welvaart te behouden. Zijn het niet juist die jongelui, waarvan we kunnen verwachten dat ze de toekomst zullen dragen, die het meest gebruik moeten maken van het schaarse goed, de bevoegde leerkracht?

Naar de belangstelling worden de leerlingen in het tweede leerjaar gegroepeerd in de volgende afdelingen: Electro (techn. school Sint Nicolaas en de Kennedyschool), Bankwerken (op de drie technische scholen), Timmeren (op de drie technische scholen), Metselen (alleen Tarabana en Kennedyschool) en Instrumentmaken (alleen in Sint Nicolaas).

TOYOTA

de wagen voor aruba

GARAGE CORDIA

L. G. Smithboulevard

De eigenlijke beroepsfase begint dus reeds in de tweede klas, terwijl we zagen dat de brugfase al technisch was.

De derde klassen

„Het zwaartepunt van de pedagogische inspanningen ligt in het vermogen de leerling bij te brengen hoe hij zich in zijn persoonlijke ontwikkeling kan aanpassen aan de voortschrijdende veranderingen en het door het werk gestelde eisen.

Een geschoold arbeider, die na het afleggen van zijn proeve van bekwaamheid reeds geschikt is voor het vervullen van een bepaalde taak, is naar onze mening verkeerdt opgeleid”.

Uit een verslag van een studie-bijeenkomst van de Europese Kolen en Staal Gemeenschap.

Hiermede raken we aan de kern van het technische schoolprobleem op de Nederlandse Antillen. VOOR DE MEESTE LEERLINGEN IS HET ONDERWIJS VAN DE TECHNISCHE SCHOOL: EINDONDERWIJS”, en dus behoort de school zich hierop in te stellen.

Zo lang het bedrijfsleven het LEERLINGENSTELSEL niet kent, en onze oud-leerling ziet als „produktiemiddel” en zich niet verantwoordelijk acht voor de verdere opvoedkundige aspecten van het „werk-

CASA DEL MIMBRE

Nassastraat 38 - Oranjestad - Tel. 2430

COLOMBIAANS HANDWERK
HOUTSNIJWERK UIT HAITI
WOLLEN PONCHO'S (RUANAS)
GEVLOCHTEN HANDTASSEN EN HOEDEN
SOUVENIRS EN CADEAU'S

Verzending naar waar u wilt

ARUBA'S TOP TWO
Tropical Bottling Co.

L. G. Smithblvd. 132 - Tel. 1773

gever-zijn", rust op de school de taak, een afgerond geheel aan studiemateriaal ter beschikking te stellen in de daarvoor beschikbare tijdslimiet van drie jaar. Het derde leerjaar moet dus sluitstuk worden. De leerling wordt bedrijfsklaar gestoomd.

Voor we echter een oordeel vormen over de houding van het bedrijfsleven mogen we wel stellen dat:

- 1e. Veel bedrijven de medewerkers niet hebben, om een bedrijfsopleiding ter hand te stellen.
- 2e. De vakopleiding een zeer dure aangelegenheid is. Niet alleen is de leerling nog inproductief, ook de opleider wordt aan de produktie onttrokken.
- 3e. Het bedrijfsleven het grote risico loopt, dat een door haar opgeleide leerling het bedrijf verlaat, zodra de opleiding is voltooid.
- 4e. Dat er veel bedrijven zijn, die niet zozeer de handvaardigheid primair stellen, doch de instelling van de jongeren.
- 5e. Dat de bedrijven in het algemeen gaarne tot een gesprek bereid zijn.

In het algemeen kan echter beter gesteld worden om het technisch onderwijs op de Antillen met minstens een vol cursusjaar te verlengen, waardoor we in staat zijn verdere specialisaties ter hand te nemen.

De vierde klassen

Een commissie is een levend organisme, dat ter wereld komt, een bloeiperiode doormaakt en weer sterft, en stervende de bodem bemest voor een nieuwe commissie. vrij naar Parkinson

Momenteel geldt als vierde klas alleen de groep jongelui, waarvan we redelijk mogen verwachten, dat ze aan de M.T.S. hun studie voort zullen zetten. In het cursusjaar 1971-1972 zal deze vierde klas voor het eerst op Aruba bestaan. Diverse commissie's zijn bezig geweest ter bestudering en realisering van deze vierde jaars T-stroom groep en een vierde jaar voor alle overige groepen.

Een schematische voorstelling van de huidige structuur van het technisch onderwijs kunt U hierbij afgedrukt vinden.

H. B. Dorsman, dir. L.T.S. ■

goed zien én
er beter uitzien

optica mo

Wetenswaardigheden over de vernieuwing van het rekenonderwijs

1. Achtergronden

De vernieuwing is drievoudig:

- a. wiskundig
- b. psychologisch
dus didactisch
- c. Deze vernieuwing zegt niet: „Oud is slecht, nieuw is goed.“ De nadruk bij de andere aanpak van het rekenen wordt gelegd op:

1. de logische ontwikkeling van het kind
2. het aanbieden van een bredere ervaringswereld,

met tot gevolg:

1. een beter inzicht in het leren rekenen
2. de rekentechnieken krijgen een betere achtergrond (niet op de achtergrond!!).

Hierdoor ontstaat een rijping van een groeiend wiskundig inzicht.

2. Starten

- a. In België en Nederland is men begonnen in september 1968, aan een beperkt aantal scholen. Een leerplan is er nog niet. In beide landen draagt het geheel een experimenteel karakter. In Frankrijk en Duitsland, waar men eerder begonnen is, heeft met het leerplan van de basisschool aan de nieuwere ideeën aangepast. In Frankrijk is dit programma verplicht vanaf 1973 en in Duitsland al in 1972.
- b. Verantwoord beginnen is een vereiste. De Fransen mochten al in 1969 beginnen en dus afwijken van het toenmalige leerplan, als men voldeed aan drie eisen:
 1. toepassing van de ideeën in de hele school; beginnen in de 1e.
 2. er moesten wekelijkse werkvergaderingen zijn.
 3. er moest gewerkt worden onder leiding van een „animator“, bevoegd in wiskunde.

derna

Alle participerende **leerkrachten kregen** vermindering van 3 uren per week op het rooster van de cursus '69 - '70. Deze drie uren werden besteed aan de bestudering van de modernisering van het rekenonderwijs.

3. Nicole Picard aan het woord

De methode „A la conquête du nombre” van Nicole Picard is in het Nederlands vertaald en heet dan „Denken en Rekenen”.

Over wiskunde (is rekenen) zegt zij:

- a. Wiskunde is geëvolueerd tot een onontbeerlijk denkinstrument.
- b. Wiskunde is één van de basiselementen van de culturele vorming van de hedendaagse mens.
- c. **De wiskunde van gisteren** is een verzameling van technieken over getallen en een organisatie van de ruimte.
- d. **De wiskunde van morgen** houdt zich bezig met de chaotische omgeving van de mens; zoekt en verklaart de relaties die de elementen onderling verbinden, bestudeert de eigenschappen van de elementen en verdeelt ze in klassen.

(Vergeard door een beroepsverzamelaar).

H. Heidenrijk ■

Boekbespreking

English FAST - Alan Wakeman (J. Muusses, Purmerend)

De ondertitel is: a course of graded drills in English with workbook and tapes, for secondary schools.

Het is een directe methode, waarin tape en taallaboratorium een belangrijke rol spelen. Ze is ontworpen en uitgetoetst door de Engelsman Alan Wakeman, docent aan het International Language Centre te Londen.

De methode bestaat uit vier delen (levels geheten), en elk deel bevat gemiddeld 14 hoofdstukken (units geheten).

Ik acht me niet in staat deze directe methode min of meer deskundig te bespreken, o.a. vanwege het aandeel dat aan tape en taallaboratorium is toebedeeld, zodat ik het verzoek om dit te doen zou moeten afwijzen.

Toch meen ik, dat er naar aanleiding van het bekijken van deze methode, wel het een en ander te zeggen is dat de overdenking waard kan zijn, met name in verband met de manier waarop wij Engels, of een andere vreemde taal, onderwijzen.

Het zullen wat losse opmerkingen en gedachten zijn, naar aanleiding van wat er in de "General Description Of Course" en ook in het Nederlandse voorwoord bij Boek 1, gezegd wordt.

1. In dit voorwoord wordt opgemerkt dat de laatste tijd de doelstellingen van het Vreemde Talen-Onderwijs en ook de taalwetenschap, pelijke en didaktische inzichten veranderd zijn.

We kunnen dat als lezer enigszins konkretiseren: was men vroeger vaak met een passieve kennis tevreden — het kunnen begrijpen van een tekst of een boek in de vreemde taal — tegenwoordig komt daarbij het veelvuldig gebruik, zowel schriftelijk als mondeling, van die taal. Het vertalen, speciaal uit de vreemde taal, is meestal verdwenen.

En wat het didaktische betreft, o.a. het bij het lezen in acht nemen van de volgorde: luisteren, spreken, lezen en schrijven; het beklemtonen van zinspatronen en andere structuren in plaats van losse woorden of losse uitdrukkingen; het gebruik van audio-visuele leermiddelen.....

In het bovenvermelde voorwoord wordt met klem opgemerkt:

a. „er moet steeds gesproken worden in het normale tempo van de spreektaal”. Hierover wordt in „General Guide to classroom teaching” gezegd: „Students will claim that they can't understand you because you are speaking too quickly. That is not so, but they are unable to voice the real reason they fail to understand, which is lack of control in use of structures.

If a student doesn't know a construction, it doesn't matter how slowly you say it, he still won't understand. On the other hand, a structure he knows can be said faster than normal without impairing comprehension.”

En inderdaad, dat het aan de feitelijke kennis van de structuren nog wel eens hapert, kan blijken bij meerdere kandidaten op bijv. het mulo-examen, waarbij bij het beantwoorden van de vragen het werkwoord (de **s** van de derde persoon, het gebruik van **do** bij vragen en ontkenning, de tijden) voortdurend mishandeld wordt. Theoretisch

KWALITEITSARTIKELEN . . .

u weet het trouwens

bij

Aruba Trading Company

weten ze het wel, maar de structuren zijn te weinig ingeoeffend. Hetzelfde doet zich voor als ze iets moeten navertellen. O.a. moet men dus van het begin af zeggen: I've (als het een hulpwerkwoord is) en: it's, en niet goed vinden dat ze „in het begin” zeggen: I have en It is, met de lakonieke mededeling dat ze het **later** kunnen uitspreken zoals het echt moet, dus zoals de Engelsman het doet.

b. „de in te spreken zinnen bij de drills moeten zo natuurlijk uit de situatie volgen dat de motivatie van de leerlingen optimaal is.”

Met andere woorden, het moeten levensachte zinnetjes zijn, die de leerling interesseren. Dat het Engels — evenals het Spaans — een taal is die ze hier vaak nodig hebben, is zeker ook een reële faktor die tot belangstelling aanspoort. Dit in tegenstelling met het Frans hier, dat ze daarom — de meesten althans — niet zo aanspreekt.

Wat die belangstelling betreft, mag hier ook wel herinnerd worden aan wat O. Jaspersen eens gezegd heeft: „The main thing when learning a foreign language is to be much occupied with it.”

Dit geldt zowel voor de leraar als de leerling.

Voor leerlingen in landen waar men maar één vreemde taal tegelijk te leren heeft, is dat natuurlijk eenvoudiger dan hier waar men bijna alleen maar met vreemde talen te doen heeft. Je kunt moeilijk overal in ondergedompeld zijn. . . .

Tot zover naar aanleiding van het voorwoord bij Boek 1.

Enkele andere punten:

2. Vaak wordt gezegd dat men de moedertaal of een andere reeds geleerde taal, totaal moet uitsluiten, wil men een direkte methode juist gebruiken.

Toch merkt de schrijver zelf op: „The teacher should not be afraid, however, of using a translation, where this is practicable, as the quickest way to explain an abstract word.” Dit als een opmerking bij zijn eigen pleidooi om onbegrepen woorden niet te laten passeren.

3. Over de grammatica. Hier zegt de schrijver: „Don't explain points of grammar. Teach everything as a **way of saying something**. A living language is like a tree — it grows and develops continuously. It is not a question of rules or of RIGHT and WRONG, but simply that people say this and don't say that.” M.a.w. de leerlingen moeten de spraakkunst leren door het gebruik, en niet via regels. Dat ze zelf mettertijd die „regels” ontdekken, zich daarvan bewust worden, is meegenomen, maar het is geen voorwaarde. De vraag zal dan ook meestal zijn: HOE is het en niet WAAROM is dat zo. Dit mogelijk in tegenstelling met bijv. wiskunde en natuurkunde, hoewel het ook daar mogelijk nog wel eens voorkomt dat het HOE de voorrang heeft boven het WAAROM.

4. Het kwadrivium luisteren, spreken, lezen en schrijven, waarbij dan luisteren en lezen passieve bezigheden heten, en spreken en schrijven de actieve. Hierover merkt de schrijver op:

„They must HEAR something several times before they SAY it.

They must SAY it several times before they READ it.

They must READ it several times before they WRITE it.”

We grijpen nu even terug naar het Nederlandse voorwoord bij boek 1. Daar wordt opgemerkt dat in deze methode konsekvent vastgehouden wordt aan de volgorde: luisteren, spreken, lezen en schrijven. Hierbij valt het volgende op te merken:

Om dit te beoefenen moet men dus beginnen met het boek **dicht** (of zonder boek), namelijk bij het begin van elk unit. Dit unit is, evenals in onze tegenwoordige boeken, een tekst in de vreemde taal; alleen in de methode English FAST is dit reeds een dialoog. Dit moet zo, immers luisteren heeft voorrang. Dit is duidelijk. Maar helaas is de leerling van nature meer geneigd — tenminste gedurende zijn vaakzaam deel van de dag — tot DOEN (dus schrijven en eventueel lezen, hoewel dat passief heet) dan tot LUISTEREN. En zelfs spreken (nazeggen en vraagjes beantwoorden) strookt niet zo erg met zijn behoefte aan motorische bezigheid.

Dit pleit dus tegen een te lang doorgaan met luisteren (en beantwoorden). Er is nog iets, een vraag: Waarom zou men eigenlijk zo lang moeten wachten met de leerlingen SCHRIJVEND te laten bezig zijn, dus pas na dat prijzenswaardige luisteren (en nazeggen plus vraagjes beantwoorden)? De meeste mensen zijn namelijk meer visueel dan auditief. Inderdaad waarom zou men dan zo lang moeten wachten? Het antwoord is: omdat de Engelse spelling helemaal niet aansluit bij de uitspraak. Was deze spelling wat gezonder, zoals die van bijv. het Spaans, het Esperanto of het Zuidafrikaans, dan zou men zonder bezwaar zo spoedig mogelijk kunnen overgaan naar de geschreven tekst en zou het visuele beeld de uitspraak en het geheugen zelfs nog steunen.

Natuurlijk zou men ook dan met het boek dicht, dus met luisteren moeten beginnen, maar het zou niet nodig zijn de geschreven tekst te mijden.

Maar dat is nu eenmaal voor het Engels niet het geval, en het is niet te voorzien dat men die spelling gauw zal gaan veranderen, zodat de conclusie wat het Engels betreft duidelijk is. Voor het Spaans is het anders.

5. Een woordje om de waarde van de methode wat te relativieren is mogelijk hier wel op zijn plaats. Je krijgt soms de indruk dat, als je maar de tape gebruikt of een taalpracticum kunt bemachtigen, dat dan alle moeilijkheden als sneeuw voor de zon verdwijnen en dat je zonder deze ingrediënten eigenlijk maar wat kunt klungelen.

Natuurlijk is dat niet zo en wie heeft dat trouwens beweerd, zou je kunnen zeggen. Zijn de leermiddelen belangrijk, het belangrijkste blijft toch de man — of de vrouw natuurlijk — die ervoor staat.

En ieder van ons kan van andere boeken, van andere methodes, van andere mensen altijd wel wat opsteken om zijn onderwijs meer vruchtdragend te maken, het een groter rendement te laten geven, want daar gaat het toch uiteindelijk om: the proof of the pudding is in the eating.

6. Het is niet te verwachten dat hier een van de VO-scholen de methode English FAST in de onmiddellijke toekomst zal gaan gebruiken. Het heeft echter wel zin dat elke school (of nog beter elke Engels gevende leerkracht) over deze methode beschikt. De schrijver zinspeelt hier ook op waar hij zegt: „With the aid of this index teachers who wish to use the English FAST course as a teaching aid rather than as their main material, can quickly find the point they want to drill.”

Zoals voor de wiskunde de methode Van A tot Z naast onze methode Moderne Wiskunde voor de leerkracht een methodisch en ook anderszins nuttige aanvulling is, zo is dit ongetwijfeld ook het geval met de methode English FAST voor de leraren Engels.

fr. Arnold Mulders ■

Ingezonden stuk

JAMMER

In ons laatstverschenen „Vorm” heeft Mulder gemeend onze staking die vorig jaar plaats vond te moeten „herdenken”.

Ik neem aan dat niemand er iets tegen kan hebben dat onze (onderwijzers)staking — voorwaar geen dagelijkse gebeurtenis — onder de aandacht van de leden wordt gebracht. Evenwel meen ik te moeten betwijfelen of het nu werkelijk nodig is dat een staking die veel **wantrouwen, verdeeldheid** en zelfs **vijandschap** tussen collega's onderling heeft gezaaid, op deze **uitvoerige wijze** de revue diende te passeren (in het artikel heet dat: „Nog een keer in het zoeklicht te plaatsen”). Men kan zich afvragen wie en wat hiermee gediend is. Temeer daar scribent zelf toegeeft dat het stuk **niet volledig** is en ook dat het stuk **niet** de pretentie heeft **objectief** te zijn.

Alleen al om deze twee redenen had dit artikel achterwege gelaten dienen te worden. Een artikel waarvan te voren al vast staat dat het niet volledig is en dat het niet de pretentie heeft objectief te zijn en dat gaat over een zeer emotionele periode als een staking, kan alleen maar als gevolg hebben dat tegenartikelen gezonden zullen worden die ook onvolledig en subjectief zullen zijn. Het enige resultaat hiervan zal zijn dat wonden die maar nauwelijks genezen zijn weer opengereten zullen worden.

Vandaar dat ik me niet zal laten verleiden tot een tegenartikel om de staking van **mijn** (subjectieve) **standpunt** te belichten.

Ik wilde slechts mijn teleurstelling uiten over de ons aangeboden inhoud en vorm van „Een jaar geleden” en vooral nog over het feit dat genoemd artikel in ons blad „Vorm” is geplaatst, daar m.i. alleen de juiste verhouding tussen collega's onderling hiermee geschaad zal zijn.

En ik dacht zelfs ook dat artikelen die **alleen maar** schadelijk zijn uit het blad geweerd dienden te worden. Jammer dat dit niet gebeurd is.

J. A. Duarte ■

Hebt U Ook . . .

gehoord dat op 16 juni a.s. Frère Adrianus van een welverdiend pensioen gaat genieten na een respectabele staat van dienst.
gehoord dat Zr. Josefa, Hoofd van de Cayena kleuterschool op

Noord op 1 april naar de States is vertrokken.

gehoord dat in juni op verlof gaan de dames: Paul, Richardson en Wijnaar en de heren: Daal, Damsteeg, Frank, Hennep, Huissteden en Leerdam.

gehoord dat het onderwijs op Aruba gaan verlaten de volgende collega's: de dames: Mevr. Kikkert, Mevr. Hogenbirk en Mej. G. M. Jansen, de heren: Sniijders, de Groot, v. d. Maat, Jongbloed, Hogenbirk, Jansen, Persoon, Laurier, Benda, van Betten en Rijnders.

Hen allen wensen wij het allerbeste toe onder dankzegging voor aan het onderwijs bewezen diensten.

bedacht dat een speciaal woord van dank gericht behoort te worden aan de heren de Groot en Hogenbirk, die resp. als „man van de verzekering” en als raadgever in vele zaken zich steeds voor ons allen hebben ingezet. Bertus en Johan onze hartelijke dank.

gehoord dat geboren werden:

Esther Naomi, dochter van de heer en mevr. Wieringa,
Margo Kibaima Annemie, dochter van de heer en mevr. Sertons,
Alexander Leonard, zoon van de heer en mevr. Kleinenberg.

Sommige (goede) dingen zijn moeilijk te veranderen

ARUCAR N.V.

TEL. 1208 - 3055

TELEFOON 1992 - 1993

WILHELMINA STRAAT 13

**Al Uw reizen per vliegtuig - boot - trein en bus
kunt U laten verzorgen door**

ALDO TRAVEL BUREAU

COSMETICA - PARFUM - SCHOONHEIDSADVIES

ELISABETH ARDEN

YARDLEY

HELENA RUBINSTEIN

REVLON

CORYSE SALOMÉ

ELLEN BÉTRIX

CASA MONA LISA

-

Nassastraat 73

FRENCH BEAUTY INSTITUTE

SCHOONHEIDSSPECIALISTE: MEVR. I. BOOI

GEZICHTSBEHANDELINGEN

PEDICURE / MANICURE

Behandelingen volgens afspraak voor dames en heren

Tel. 1716

Nassastraat 53

Naait U zelf?

Dan is het beste adres:

HET STOFFENPALEIS CASA DE LANNOY

Steenweg 2

Oranjestad

Met de allernieuwste modekleuren

ARUBA'S "Big 4"

Een onbekommerd verlot met een FORD is ideaal.

Wij hebben een ruime keuze in Amerikaanse, Duitse en Engelse modellen en bieden U:

Prima service voor Uw auto bij Uw terugkeer
Tijdige aflevering in Europa
Lage prijzen

Kom eens vrijblijvend een offerte vragen of bel ons op 3475 of 1754.

CARIB MOTORS N.V. - L. G. Smithboulevard 112

At MAGGY'S

YOUR HEAD DRESS

Wash and wear

With side part or flip

De ruimste keuze
De vlotste bediening
De laagste prijzen

NIKI HABIBE JR.

Supermarket, Superette, Slagerij

Houdt U van bloemen ?

Van met zorg en vakmanschap opgemaakte
bloemstukjes ?

Dan is er maar één adres :

Bloemenhuis VIOLETA

Violeta Laclé-Lampe - Meiveld 6 - Tel. 3728

Een auto kopen is een grote investering
Zorg daarom dat u de juiste kiest
Wij bieden u diverse merken
Prijzen naar iedere beurs

SUBARU: Het juweel onder de Japanse wagens

PEUGEOT: De Franse trots

MERCEDES: De wagen waar ieder van droomt

Wilt u verdere inlichtingen? Kom vrijblijvend met ons praten. Alleenvertegenwoordiging voor Aruba :

A U T O R A M A - Hoofdweg naar San Nicolas
Tel. 6100

Uw baby en kleuter zijn ook goed verzorgd en keurig gekleed, als U koopt bij :

DISNEYLAND - NASSAUSTRAT

**Gespecialiseerd in Curity - babyartikelen en
Trevira kinderkleding**

The "hardware" people

**ORANJESTAD
HAVENSTRAAT 32**

**SAN NICOLAS
LAGOWEG 3**

Waar gewerkt wordt maakt men fouten; en ook bij ons zijn er klanten die ontevreden zijn...

Wij zijn er wel op uit om het steeds beter te doen en U bent altijd vrij ons op de fouten te wijzen.

Als **KLANT** bent U altijd **KONING** en wij zijn er slechts om U te dienen.

BOEKHANDEL MARISKA - NASSAUSTRAAAT 8

TEL. 1345

Antilliaanse Bank Unie N.V.

WILHELMINA STRAAT 42

NASSAUSTRAAAT 92

B. v.d. VEEN ZEPPENFELDT STRAAT 67

HOLIDAY INN ARUBA

VOOR ALLE BANKZAKEN

GAARNE TOT UW DIENST

Grote keuze schoenen

BEKENDE MERKEN o.a.:

HELIOFORM - SWIFT - HOLLANDIA - LUCAS

Prima kwaliteit en pasvorm

HARTOG - Nassastraat 99 (tegenover Habibe)

primeur voor de antillen

KAN brengt als eerste op de Antillen
het nieuwe elektronische hor-
loge van Eterna:

ETERNA SONIC

Dit horloge met stemvork heeft een
nog grotere precisie dan de voor-
gangers in zijn soort.

De nauwkeurigheid bedraagt onge-
veer 1 minuut afwijking **per maand**.
Een batterij draagt zorg voor de voe-
ding van het uurwerk, dat toereikend
is voor één tot anderhalfjaar.

Voor een grotere precisie naar **KANI**
Vraag vrijblijvend naar de

ETERNA SONIC